

โครงการพัฒนาหน่วยจัดการดูแลรายกรณี

(Case Management Unit)

เขตพื้นที่ อบต.สามบั้งจิต อ.อุทัย

เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กด้อยโอกาสนอกระบบการศึกษา

และ

เด็กกลุ่มเสี่ยงในระบบการศึกษา

การดูแลช่วยเหลือเด็กกรณีถูกครอบครัวยุติ

โดย

นางสาวณัฐชานันท์ รัตนกรันต์

สนับสนุนโดย

CMU หน่วยจัดการดูแลรายกรณีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ตำบลสามบั้งจิต

คณะผู้จัดทำ

นางสาววรลักษณ์ มโนวิสุทธ์

นางสาวจิราพร ประสงค์ทรัพย์

นางสาวสุวรรณา บำรุงจิตต์

นางสาวณัฐชานันท์ รัตนกรันต์

นางสาวทัศนีย์ บุญรอด

นางสาวขวัญจิตต์ หามนตรี

นางสาวจรรวรรณ ชลพลัง

นางสาวพนิลเนตร บำรุงวงษ์

นายกัมปนาท อาทิตย์ตั้ง

นางสาวชริณญาณ์ ชีราทรง

นายชาญณรงค์ สุทธิกุล

นางวิจิตรา สุทธิกุล

นายวีระ ชีราทรง

นายทวิช สุวรรณสิทธิ์

นางสาวจงรัก เครือแดง

นางกาญจนา สัมฤทธิ์ตระกูล

ที่ปรึกษา : ผช.จินตนา เวชมี

นางวราภรณ์ จันทรัตน์

ว่าที่พันตรีแทน ทรงวรวิทย์

คำนำ

ในปัจจุบันเด็กจำนวนไม่น้อยในสังคมของเรานอกจากจะ
ไม่ได้รับเพียงเศษเสี้ยวของความสุขความหอมหวาน ในชีวิตครอบครัวแล้ว เขา
กลับได้รับสิ่งตรงข้ามอย่างสิ้นเชิง ตรงกันข้ามขนาดที่ว่าบางคนแค่คิด ก็ยังไม่
กล้าคิด ซึ่งสถาบันครอบครัวยัง ถือเป็นปัญหาลำดับแรกๆ ที่ต้องให้ความสำคัญ
และในอนาคตสถานการณ์เด็กถูกทอดทิ้งจะรุนแรงขึ้นอย่างแน่นอน หากเด็กที่
ถูกทอดทิ้งเหล่านี้เติบโตขึ้นจากการได้รับความรักอย่างฉาบฉวยโดยไม่รู้จัก
รากฐาน ของความรักที่แท้จริง เด็กจึงต้องตกอยู่ในสภาพของเด็กกำพร้า ได้รับความ
การเลี้ยงดูแบบตามมีตามเกิด

ผู้จัดทำ

คณะทำงาน CMU พื้นที่ อบต.สามบั้งจิต

สารบัญ

หน้า

แสงสว่างแห่งความหวัง

1-2

ความสุขของบอย

3

แสงเทียนช่วยนำทาง

4-8

แสงสว่างแห่งความหวัง

ปัญหาของความยากจนมักจะนำมาสู่ปัญหาอีกหลายอย่างตามมา เพราะสภาพครอบครัวยังเป็นเงื่อนไขสำคัญที่มีอิทธิพลต่อคนในครอบครัว พฤติกรรมที่พ่อแม่แสดงออกมาหรือคนในครอบครัวแสดงออกมาล้วนเป็นการบ่มเพาะพฤติกรรมของเด็กด้วย พ่อแม่ที่ที่ปล่อยปละเลยลูก ลูกก็มักจะขาดความรับผิดชอบ สภาวะปัญหาการหย่าร้างความแตกแยกของครอบครัวทำให้เด็กมีปัญหาตามมา เช่นเดียวกับปัจจัยทางการเงินของพ่อแม่ก็มีผลกระทบต่อชีวิตของเด็กด้วยความรักความอบอุ่นของคนในครอบครัวจึงเปรียบเสมือนเกราะป้องกันจากปัญหาต่างๆ ที่จะทำให้เด็กได้ก้าวเดินต่อไป

บอย เป็นเด็กผู้ชาย อายุ 11 ปี เรียนอยู่ชั้น ป.5 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ฐานะทางบ้านยากจน บอยมีพี่น้องสองคน บอยเป็นคนสุดท้อง บอยมีพี่ชาย พี่ชายก็เรียนไม่จบออกมาอยู่บ้านเฉยๆ พ่อแม่ของเขาเลิกกันไปนานแล้ว พ่อก็ไปมีภรรยาใหม่ ส่วนแม่ก็ไปมีสามีใหม่ทิ้งให้บอยกับพี่ต้องอยู่กับยาย

ยายของบอยแก่มากแล้ว แล้วยังชอบดื่มเหล้าเมาเกือบทุกวัน เวลายายเมาก็จะชอบด่าและตีบอยเป็นประจำ วันไหนที่เมายายก็จะไม่ได้ทำกับข้าว บอยก็ไม่ได้ทานข้าว บางวันก็ไปอาศัยกินกับคนข้างบ้าน บอยเป็นคนที่มีพฤติกรรมชอบใช้ความรุนแรง ค่อนข้างก้าวร้าว ชอบใช้กำลังชอบแกล้งเพื่อนๆ และชอบแกล้งน้องที่ตัวเล็กกว่าเป็นประจำ บอยต้องเดินมาโรงเรียนทุกวัน ระยะทางจากบ้านมาถึงโรงเรียนประมาณ 2 กิโลเมตร ต้องเดินมาและกลับ บางวันก็อาศัยคุณครูกลับบ้าน บอยมาเรียนก็ไม่ค่อยได้เรียนชอบออกไปเล่นอยู่นอกห้องเรียนประจำ ของเล่นที่ถูกใจบอยที่สุด ก็คือรถเข็นปูนซีเมนต์ เช่นวิ่งไปรอบๆโรงเรียนได้ทั้งวันอย่างสนุกสนาน ที่ไม่ยอมเข้าเรียนเพราะเรียนไม่รู้เรื่อง อ่านหนังสือก็ไม่ออก เขียนก็ไม่ได้ถ้าไม่มีต้นแบบให้ดู บางครั้งบอยก็พยายามแล้วแต่ทำไม่ได้สักที บอยเป็นเด็กสมาธิสั้น

ความสุขของบอย

ทุกๆ เย็นหลังกลับจากโรงเรียนหรือวันหยุด บอยมักจะออกไปหาปลา และหาเก็บผักบุ้ง ตามท้องนา ตามบ่อ แถวบ้าน เพื่อนำมาเป็นอาหารให้กับยายและตัวเอง บางวันก็ได้ บางวันก็ไม่ได้ วันไหนที่ได้ปลามาเยาะบอยก็จะให้ยายทำกับข้าวและนำไปขาย ได้เงินมากก็ให้ยายและนำมาโรงเรียน เวลาบอยมีเงินก็จะนำมาฝากคุณครูไว้ ไม่ยอมซื้อขนมทานเพราะที่โรงเรียนมีข้าวกลางวันให้กินฟรี

บอยจะชอบถามคุณครูอยู่บ่อยๆ ว่าเงินเดือนของโรงงานเขาออกกันวันไหน เพราะแม่ของบอยสัญญาว่าถ้าเงินเดือนออกแม่จะมาหา แต่บอยก็เฝ้ารอมานตลอดแม่ก็ไม่มาหาสักที ส่วนพ่อของบอยเมื่อก่อนเคยมาหาที่โรงเรียนบ้าง แต่หลังๆ มาไม่เคยมาหาบอยเลย

แสงเทียนช่วยนำทาง

บอยโชคดียังมีคุณครูรักและเอาใจใส่ เมื่อพบว่าบอยมีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่อยู่นิ่ง การเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คุณครูพาบอยไปหาคุณหมอที่โรงพยาบาล หมอตรวจพบว่าพัฒนาการของบอยช้ากว่าเด็กปกติมาก อยู่ในประเภทเด็กพิเศษที่เรียนรู้ช้า ได้ไปรับรองแพทย์มา และได้รับยามารับประทาน ทุกๆ เช้าคุณครูจะให้บอยทานยาทุกวัน หลังจากนั้น บอยมีสมาธิขึ้นกว่าเดิม ตั้งใจเรียนมากขึ้น แต่ถ้าวันไหนบอยไม่ได้ทานยาเขาก็จะเหมือนเดิม ชอบชนชอบแกล้งเพื่อน เล่นอยู่นอกห้องไม่ยอมเข้าเรียน คุณครูเห็นว่าบอยสนใจและมีพรสวรรค์ทางการหาปลา คุณครูจึงให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนการทำลอบดักปลา ดักกบ และเครื่องมือหาปลา ซึ่งบอยก็ชอบและตั้งใจทำมาก และนำอุปกรณ์ที่ทำไปใช้หาปลาเพื่อจะได้มีอาหารมาให้ยายทำกิน

คุณครูนำหนังสือเสริมการเรียน แบบฝึกต่างๆ และอุปกรณ์การเรียนมาให้ที่บ้าน รวมทั้งหาเสื้อผ้ามาให้ด้วย ถ้าคุณครูว่าง ก็จะมาเยี่ยมบอยและยายอยู่บ่อยๆ วันไหนที่อาหารกลางวันเหลือคุณครูก็ให้ป้าแม่ครัวตัดให้บอยนำกลับมากินกับยายตอนเย็น อย่างน้อยๆบอยก็ยังโชคดีที่มีคุณครูรักและคอยเป็นห่วงบอยอยู่เสมอ

ช่วงปิดเทอมบอยไม่ได้มาโรงเรียน บอยก็จะไปรับจ้างเขาทำงาน ไปกับรถเกี่ยวข้าวบ้าง ไปกับพวกคนทำงานก่อสร้างบ้าง แล้วก็ยังออกไปหาปลาด้วย แถวบ้านของบอยมี บ่อนการพนัน บอยก็ไปรับจ้าง เดินซื้อของให้กับพวกนักเล่นการพนัน พอได้เงินมาบ้างก็ซื้อขนมกิน ให้ยายบ้าง

บอยต้องต่อสู้ชีวิตของตัวเอง ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตัวเอง โดยที่ตัวเขาเองก็ไม่ว่าจะอนาคตของเขาจะเป็นอย่างไร ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เลวร้าย มีทั้งป่อนการพนัน มีทั้งคนติดยา แต่บอยก็ไม่คิดที่จะลอง เพราะรู้ว่าเป็นสิ่งไม่ดี ...ก็ไม่ว่าจะสู้ไปได้แค่ไหนกัน บางครั้งบอยก็เหนื่อยและท้อที่เด็กอย่างเขาต้องมารับสภาพปัญหาแบบนี้ บอยครั้งที่บอยแอบน้อยใจในโชคชะตา ดูเพื่อนๆเขามีทั้งพ่อและแม่ มีครอบครัวที่อบอุ่นรักกัน แต่บอยไม่มีใครเลย มองไปทางไหนก็อ้างว้าง โดดเดี่ยวเหลือเกิน.... โชคดีที่ในโรงเรียนเล็กๆแห่งนี้ มีคุณครูที่ใส่ใจในตัวลูกศิษย์ พร้อมทั้งจะโอบอุ้ม ช่วยเหลือ และมอบความรักความเมตตา ...อย่างที่บอยโหยหามาตลอด หากไม่ได้รับการช่วยเหลือจากครู ก็ยังไม่รู้ว่าในวันนี้ บอยจะยังคงอยู่ในระบบการศึกษาหรือไม่

จะเห็นได้ว่าครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อเด็กมาก ความอบอุ่น ความรักในครอบครัวเป็นเงื่อนไขที่สำคัญต่อเด็กและคนในครอบครัว ผลจากการกระทำของพ่อแม่จะนำมาสู่การดำเนินชีวิตของลูกๆ พ่อกับแม่จะรู้บ้างไหมว่าพวกเขาเหล่านั้นจะใช้ชีวิตกันอย่างไร เคยมองกลับมาดูบ้างไหม...คุณครูสอนเขาอยู่ เสมอว่า คนเราเลือกเกิดไม่ได้...แต่เราสามารถเลือกที่จะเป็นคนดีได้... บอยจะตั้งใจเรียน และทำชีวิตของบอยให้ดีที่สุด เพื่ออนาคตที่ดีของตัวเองต่อไป...

ครูณัฐชานันท์ รัตนกรันต์
Case manager

